

# 1 Zeměpis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	1	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	<p>Zeměpis, jako jeden z oborů vzdělávací oblasti Člověk a příroda, umožňuje žákům svým badatelským charakterem výuky hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a sociálních jevů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných i společenských poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody a společnosti specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních a společenských procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních a společenských procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.</p> <p>Vzdělávání v oboru Zeměpis v oblasti Člověk a příroda směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zkoumání přírodních a sociálních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (např. pozorování) i různých metod racionálního uvažování</li> <li>- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních a společenských procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi</li> <li>- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovených domněnek o přírodních a společenských faktech více nezávislými způsoby</li> <li>- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných nebo sociálních dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovených hypotéz či závěrů</li> <li>- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí</li> <li>- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí</li> <li>- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy</li> <li>- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí</li> </ul>
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	6. roč. 2 hodiny týdně 7. roč. 2 hodiny týdně 8. roč. 2 hodiny týdně 9. roč. 1 hodina týdně
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zeměpis (Geografie)</li> </ul>

Název předmětu	Zeměpis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<b>Kompetence k učení:</b> KU2, KU3, KU5 Nachází shodné, podobné a odlišné znaky při porovnávání jednotlivých regionů.
	<b>Kompetence k řešení problémů:</b> KŘP2, KŘP 3 Logicky uvažuje nad důsledky pohybů Země. Používá jistě a bezpečně atlas světa, glóbus a turistickou mapu.
	<b>Kompetence komunikativní:</b> KK1, KK2, KK3, KK4 Interpretuje mapy, grafy a tabulky. Uplatňuje vhodné prostředky komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů a postojů.
	<b>Kompetence sociální a personální:</b> KSP1, KSP3 Přispívá k diskusi ve skupině i k debatě celé třídy o životních podmínkách lidí v různých částech světa. Přispívá k diskusi ve skupině i k debatě celé třídy o globálních problémech na Zemi.
	<b>Kompetence občanské:</b> KO3, KO4, KO5 Rozhoduje se a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí. Chová se ohleduplně a uctivě k lidem jiného národa či národnostní menšiny. Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví.
	<b>Kompetence pracovní:</b> KP1, KP2 Samostatně volí vhodné způsoby k určení zeměpisné polohy a času kdekoli na Zemi. Používá jistě a bezpečně atlas světa, glóbus a turistickou mapu.

Zeměpis	6. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
VESMÍR A PLANETA ZEMĚ		Objasní vznik a vývoj vesmíru
Sluneční soustava		Jmenuje tělesa patřící do sluneční soustavy, uvede význam Slunce
Planeta Země		Uvede pohyby, které naše Země vykonává a jejich důsledky
Střídání dne a noci, ročních období		Jmenuje pohyby Měsíce, jeho fáze a vliv na jevy na Zemi
Měsíc		Orientuje se při určování časových pásem a přechodech datové hranice na Zemi
Orientace na Zemi - poloha, čas		Vysvětlí pojmy rovnoběžka a poledník, určuje na mapě zem. souřadnice kteréhokoli místa na Zemi
GLÓBUS, MAPA		Vysvětlí pojmy mapa, plán, atlas, glóbus, rozdíl mezi nimi a jejich význam
Mapa, plán, atlas, glóbus		Pracuje s turistickou mapou a orientuje se v ní pomocí vrstevnic a mapových značek
Obsah map		Zorientuje turistickou mapu a podle ní určí složky a objekty v krajině

Zeměpis	6. ročník	
		Dokáže pracovat s glóblem a mapami v atlase Vypočítá různé vzdálenosti na mapě podle měřítka
LITOSFÉRA Nitro Země Zemětřesení a sopečná činnost Vznik pohoří Zvětrávání, vliv vody a větru na povrch Tvary povrchu		Popíše vnitřní stavbu Země a základní části oceánského dna Uvede příčiny, typy a důsledky zemětřesení a sopečné činnosti Uvede zásady chování při přírodních katastrofách Jmenuje typy pohoří podle vzniku, vnitřní a vnější činitele ovlivňující zemský povrch Člení zemský povrch dle jednotlivých kritérií
ATMOSFÉRA Části a složení atmosféry Počasí a podnebí Proudění vzduchu, monzuny, cyklony a větrné smršťe		Popíše části a složení atmosféry, objasní její ochranné funkce Vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím Vypočítá průměrnou denní teplotu Na mapě lokalizuje podnebné pásy Vysvětlí příčiny a důsledky změn podnebí Objasní vznik větru, charakterizuje základní větry a možné důsledky jejich činnosti
HYDROSFÉRA Rozdělení vodstva na Zemi Oceánská voda Voda pevnin - toky, nádrže Ledovce Podpovrchová voda Význam a spotřeba vody Povodně a záplavy		Rozdělí vodstvo na Zemi, jmenuje skupenství vody Popíše vodní oběh Vymezí pohyby mořské vody Ukáže na mapě oceány, studené a teplé mořské proudy, významné ledovce a jezera Určí dolní a horní tok, levý a pravý břeh Vysvětlí třetinové pravidlo, rozdíl mezi jezerem a rybníkem, význam rybníků a přehrad, vznik jeskyní a propastí Uvědomí si význam vody, příčiny a důsledky nedostatku pitné vody v mnoha oblastech světa Vymezí rozdíl mezi povodní a záplavou, uvede příčiny a následky povodní a záplav, zná zásady, jak se při nich zachovat
PEDOSFÉRA Složky půdy Půdní druhy a typy Význam a ochrana půd		Jmenuje činitele podílející se na vzniku půdy Rozliší základní složky půdy Vymezí rozdíl mezi půdním druhem a typem, uvede příklady Vysvětlí pojmy humus, úrodnost půd a eroze Formuluje význam půd, nebezpečí ohrožující půdu a definuje pravidla ochrany půd
BIOSFÉRA Základní pojmy a podmínky života Tropické lesy Savany Pouště a polopouště Subtropická biota Stepi a lesostepi Lesy mírného pásu		Definuje biosféru jako soubor živých organismů Vysvětlí základní pojmy (flóra, fauna, biota, ekologie, ekosystém) a uvede podmínky života na Zemi Charakterizuje vegetační pásy na Zemi - u každého posoudí, kterému teplotnímu pásu odpovídá a jmenuje typické zástupce rostlin a živočichů Určí, jak jednotlivé typy krajiny člověk ovlivnil - jaké to má důsledky pro krajinu a pro život člověka

Zeměpis	6. ročník	
Tundra a lesotundra Polární pustiny Život v mořích Výškové stupně v krajině Přírodní a kulturní krajina		
<b>Průřezová témata, přesahy, souvislosti</b>		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Základní pojmy a podmínky života		

Zeměpis	7. ročník	
Učivo	ŠVP výstupy	
SPOLEČNOST A HOSPODÁŘSTVÍ V KRAJINĚ Lidé na Zemi, sídla Vývoj a sektory svět. hospodářství Zemědělství, lov, rybolov Průmysl - rozdělení, lokalizační faktory Doprava a spoje Služby	Porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi v závislosti na přírodních podmínkách Rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků, věku a náboženství, uvede typy sídel a jejich funkci Zařadí hosp. složky do jednotlivých sektorů Uvede plodiny, chov zvířete a jejich rozložení na Zemi v závislosti na přírodních podmínkách Charakterizuje vzájemnou propojenost prům. odvětví a jejich závislost na přír. podmínkách Vyjmenuje druhy dopravy, uvede jejich význam a srovná ekologické hledisko Zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo	
SVĚTADÍLY A OCEÁNY Vývoj a rozdělení světadílů a oceánů	Jmenuje a vyhledá na mapě světadíly a oceány, seřadí je podle rozlohy Definuje rozdíl mezi světadílem a kontinentem Popíše vývoj kontinentů	
AMERIKA Poloha, povrch, přírodní poměry Obyvatelstvo, hospodářství Kanada USA Mexiko Státy Střední Ameriky Brazílie Argentina Andské státy Ostatní státy Jižní Ameriky AFRIKA Poloha, povrch, přírodní poměry Obyvatelstvo, hospodářství	Určí polohu a hlavní znaky světadílů, vyhledá na mapě významné pohoří, nížiny, toky, jezera, poloostrovy, ostrovy Jmenuje podnebné a vegetační pásy, uvede rostliny a živočichy typické pro jednotlivé oblasti Vysvětlí pojem Latinská Amerika Uvede základní údaje o obyvatelstvu – rasy, jazyky, náboženství, hustota zalidnění, sídla, životní úroveň Ukáže na mapě významná naleziště nerostných surovin, uvede průmyslové oblasti, jmenuje některé významné firmy a jejich výrobky Uvede příklady pěstovaných plodin a chovu zvířat S mapou vymezí jednotlivé oblasti a státy, které do nich patří, určí hlavní města významných států Na modelovém státu objasní fyzickogeografické a socioekonomické znaky jednotlivých	

Zeměpis	7. ročník	
Severní Afrika, Sahara Střední Afrika Východní Afrika Jižní Afrika ASIE Poloha, povrch, přírodní poměry Obyvatelstvo, hospodářství Jižozápadní Asie Jižní Asie, Indie Jihovýchodní Asie Východní Asie Čína, Japonsko Centrální Asie Sibiř AUSTRÁLIE A OCEÁNIE Poloha, povrch, přírodní poměry Obyvatelstvo, hospodářství Austrálie Oceánie, Nový Zéland		oblastí Vysvětlí pojem monzun
POLÁRNÍ OBLASTI Arktida Antarktida OCEÁNY Život v oceánech Jednotlivé oceány		Určí polohu a hlavní znaky polárních oblastí, zhodnotí podmínky života v nich, uvede typické živočichy Vymezí hlavní rozdíly mezi Arktidou a Antarktidou S pomocí glóbu vysvětlí polární den a polární noc Určí a ukáže na mapě jednotlivé oceány Popíše život v oceánu, využívání bohatství oceánů a uvede vlivy způsobující jejich znečištění

Zeměpis	8. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
EVROPA Poloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství Jižní Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa Severní Evropa Západní Evropa Střední Evropa		Ukáže na mapě hranici mezi Asií a Evropou Určí polohu a hlavní znaky Evropy, vyhledává na mapě významné pohoří, nížiny, sopky, toky, jezera, ledovce, poloostrovy, ostrovy, souostroví Jmenuje podnebné a vegetační pásy, porovná v nich teploty a množství srážek, uvede rostliny a živočichy typické pro jednotlivé oblasti Na mapě najde významná naleziště nerostných surovin, uvede hlavní průmyslové oblasti, vyjmenuje a lokalizuje významné firmy a jejich výrobky Jmenuje pěstované plodiny a chov zvířat Uvede základní údaje o obyvatelstvu – rasy, jazyky, náboženství, hustota zalidnění, sídla, životní úroveň

Zeměpis	8. ročník	
		Jmenuje a ukáže na mapě všechny státy Evropy a jejich hlavní města a zařadí tyto státy do oblastí, využije získaných poznatků ke stručné fyzickogeogr. a socioekonomické charakteristice vybraných států
<p>NAŠE ÚZEMÍ A PŘÍRODNÍ POMĚRY ČR</p> <p>Poloha a státní hranice</p> <p>Vývoj státního území</p> <p>Povrch - stáří, rozdělení</p> <p>Podnebí - vzd. hmoty, srážky, teplota</p> <p>Vodstvo - toky, nádrže, podz. vody</p> <p>Půdy</p> <p>Biota - výškové stupně, lesy</p> <p>Ochrana přírody a krajiny</p>		<p>Určí polohu ČR v Evropě a vysvětlí důsledky této polohy</p> <p>Popíše vývoj státního území a najde historické souvislosti</p> <p>Jmenuje typy reliéfu, vysvětlí, jak se Český masiv a Karpaty měnily v geologických dobách</p> <p>Na mapě najde vybraná pohoří a hory</p> <p>Vysvětlí čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR, vymezí podnebné oblasti ČR</p> <p>Ukáže na mapě významné toky a nádrže a uvede jejich využití, objasní původ jezer v ČR</p> <p>Vysvětlí rozdíl mezi půdními druhy a typy, porovná jejich využití, rozmístění a úrodnost</p> <p>Uvede výškové vegetační stupně, skladbu a význam lesa, příklady rostlin a živočichů</p> <p>Objasní význam ochrany přírody a významná chráněná území najde na mapě</p>
<p>OBYVATELSTVO A HOSPODÁŘSTVÍ ČR</p> <p>Obyvatelstvo - rozdělení a zák. údaje</p> <p>Sídla - rozdělení, velikost, funkce</p> <p>Vývoj hospodářství</p> <p>Zemědělství - rostlinná a živočišná produkce a jejich rozložení</p> <p>Průmysl - rozdělení, prům. těžební, energetický, zpracovatelský</p> <p>Doprava a spoje - rozdělení, jednotlivé druhy a jejich význam</p> <p>Služby a cestovní ruch</p> <p>Integrace ČR do mez. seskupení</p>		<p>Rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity a zjistí národy a národnostní menšiny na území ČR</p> <p>Jmenuje významná sídla, jejich typy a funkce</p> <p>Důležitá sídla ukáže na mapě</p> <p>Uvede průmyslová odvětví v ČR a na mapě najde nejvýznamnější prům. oblasti a místa těžby surovin u nás</p> <p>Porovná typy elektráren a využití obnovitelných a neobnovitelných energetických zdrojů</p> <p>Charakterizuje vzájemnou propojenost prům. odvětví a jejich závislost na přír. podmínkách</p> <p>Určí oblasti pěstování plodin a chovu zvířat v závislosti na přírodních podmínkách</p> <p>Uvede druhy dopravy a posoudí jejich význam a problémy, hlavní trasy nachází na mapě</p> <p>Posoudí význam služeb, nabídku ČR v oblasti cestovního ruchu a uvede a pozná památky UNESCO</p> <p>Uvede příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních organizacích a integracích států</p>
<p>OBLASTI ČR</p> <p>Praha</p> <p>Základní charakteristika krajů</p> <p>Jihomoravský kraj</p> <p>Okres Blansko</p>		<p>Určí polohu a postavení jednotlivých regionů v rámci republiky</p> <p>Charakterizuje význam Prahy jako hlavního města</p> <p>Porovná v čem se jednotlivé regiony podobají a čím se naopak liší</p> <p>Vymezuje a lokalizuje místní region podle bydliště nebo školy</p>
<b>Průřezová témata, přesahy, souvislosti</b>		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Význam polohy Česka v Evropě	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
Cestovní ruch ČR		

Zeměpis	8. ročník	
Zahraniční obchod Česka		

Zeměpis	9. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
LIDÉ NA ZEMI. POLITICKÝ ZEMĚPIS Obyvatelstvo – národy, náboženství, přirozená měna, migrace Sídla – typy, funkce, rozmístění Společné a odlišné znaky států Svrchovanost státu, státní hranice Typy států podle různých hledisek Napětí a konflikty ve světě Politická a vojenská seskupení		<p>Porovná obyvatelstvo na Zemi z hlediska rozmístění, národů, náboženství</p> <p>Popíše důvody a hlavní směry migrace</p> <p>Uvede typy a funkce sídel</p> <p>Jmenuje faktory ovlivňující osídlení</p> <p>Uvede příklady státních hranic a hlediska, která se uplatňovala při jejich vytyčování</p> <p>Vysvětlí rozdíly mezi samostatným a závislým územím, unitárním a federativním státem</p> <p>Jmenuje typy státního zřízení a forem vlády</p> <p>Uvede typy politické moci a jak je uplatňována</p> <p>Objasní příčiny napětí a konfliktů ve světě</p> <p>Vysvětlí význam politických a vojenských organizací a uvede jejich příklady</p> <p>Ukáže na mapě všechny významné státy a území</p>
SPOLEČNOST A HOSPODÁŘSTVÍ V KRAJINĚ Vývoj a sektory svět. hospodářství Zemědělství, lov, rybolov Průmysl - rozdělení, lokalizační faktory Doprava a spoje Služby a cestovní ruch Propojenost světového hospodářství		<p>Zařadí hosp. složky do jednotlivých sektorů</p> <p>Uvede plodiny, chov zvířete a jejich rozložení na Zemi v závislosti na přírodních podmínkách</p> <p>Objasní vzájemnou propojenost prům. odvětví</p> <p>Vyjmenuje druhy dopravy, uvede jejich význam a srovná ekologické hledisko</p> <p>Vyhledá spoje v jízdních a letových řádech</p> <p>Rozezná typy a formy cestovního ruchu a na mapě ukáže jeho hlavní oblasti, uvede činitele ovlivňující cestovní ruch</p> <p>Vysvětlí pojem globalizace a uvede příklady</p>
KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Ekosystémy Země Přírodní a kulturní krajina Globální změny životního prostředí Ekologické problémy Přírodní katastrofy Ochrana přírody a krajiny		<p>Vysvětlí základní pojmy (ekosystém, freony, ...)</p> <p>Vymezí rozdíl mezi přírodní a kulturní krajinou, uvede vnitřní a vnější činitele a lidské činnosti působící na krajinu a důsledky tohoto působení</p> <p>Vysvětlí příčiny a následky globálních změn a ekologických problémů naší planety</p> <p>Objasní příčiny přírodních katastrof a zná zásady, jak se při nich zachovat</p> <p>Uvede způsoby a význam ochrany krajiny</p>
<b>Průřezová témata, přesahy, souvislosti</b>		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
<p>Globální změny klimatu Skleníkový efekt, problematika ozonové vrstvy Ničení tropických lesů</p>		

Zeměpis	9. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Rozdíl mezi přírodní a kulturní krajinou Typy kulturní krajiny		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Cestovní ruch Globalizace		